

CHEMĂREA

TINERIMEI ROMÂNE

ABONAMENTUL:

Pe un an Lei 360.—
Pe un jumătate an Lei 180.—
Pe 3 luni Lei 100.—

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA:
Cluj, Strada Regina Maria No. 11.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC LA
ADMINISTRAȚIA ZIARULUI

CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 11

Revalorizarea morală?

În viața noastră politică fiecare act sau acțiune fie onorabilă ori condamnată, fie nobilă ori josnică, cauză să se ascundă după sonoritatea ori stridentă cacofonie a diferitelor expresii, cari aruncate în vileag — chiar prin impresionismul lor — camuflează și pervertesc adevărul lor înțeles. Iar lumea amuzantă de reclame cu zimbetui ironiei sau cu gestul unui adânc-cugetător pune în circulație aceste perversiuni de noțiune, aceste monede false, aceste măști de bronz, cari prin scilpirea aramei ascund adevărata valoare a aurului de sub mască, și imprumută strălucire — deși ordinară, de bronz — putregaiului și hoitului ascuns sub el.

Dar e strălucitor și scilpește și pentru ochii lumii e destul atât. De o pildă, aruncată în lume noțiunea revalorizării țării îndărătnic, și rău crescut, lumea deodată vedea bietul leu hârtie apăsând în balanța comerciantului străin, tocmai cât leul aur și cuprins de mirajul noțiunii de revalorizare, nu vedea, că prin o mulțime de dispoziții aplicate în acest scop, de fapt nu se urmărește, decât spoliarea acelor cetățeni cinstiți, cari trăiesc din muncă și îmbogățirea aceluia, cari urlau în lumea mare: revalorizarea este lozincă unică de salvare.

Toți acești cavaleri ai vieții financiare au devenit capacități și pionii unei idei irealizabile, fapt din care la timpul său vor făuri titluri de glorie, deși n'au contribuit la nimic, fără numai la valorizarea lor individuală.

Exempla trahunt... Acest principiu numit de noi, mai urban, valorizare individuală, sub titlu de revalorizare morală l'a aplicat guvernul actual și pe teren politic, unde moneda fiduciară a credințelor politice este omul și nu moneda.

În politică de fapt omul ține loc banului, iar credința, moralitatea și castitatea politică îi creiază și susține la curs valoarea-i politică, îl face apreciat.

Însă în țara noastră — țara absurdităților politice, nimic nu e imposibil și nimic posibil realizabil; la noi și revalorizarea politică se face tot pe calapodul leului.

Poți să fi fost înainte un român intransigent, să mănânci pe fiecare zi câte un ungar sau vr'un alt minoritar, că apoi la un moment dat, prin o ciudată metamorfoză fără adjectiv, pentru un bănav succes electoral, să-ți denegi nu numai neamul, dar și eu-l tău, maltratând, schinjuind și omorând românii, făcând tradarea fără nume, ca apoi să fii revalorizat, să devii acela, ce numai ești.

Poți să te întovărășești cu astfel de oameni, cari dau în națiunea ta română, care te-a zămislit, ca într-o brută și trag cu buretele uitării peste amintirile

robiilor politice din trecutul nă prea îndepărtat, revalorizându-se pe sine alături de politicianii neprihăniți.

Sub noțiunea revalorizare morală, fără un pic de rușine poți ascunde arivismul și parvenismul tău, cele mai meschine și murdare dorinți egoiste, cele mai negre gânduri de trădare de neam și prietin, și pe toate aceste le poți și realiza, căci această indulgentă noțiune te acopere cu aripile ei binevoitoare, și razele bronzului ce te camuflează din diavol în zeu — în reflexul azurului aerian scilpirea aramei îți ascunde hoitul și putregaiul moral.

Marele joc de bursă — luptele electorale, prea bogate în sadiste și frauduloase coutremineuri și ingenioase mijloace inchiuzitoriale — s'au terminat și cei ce și căutau revalorizarea morală sub faldurile tricoulului maghiar, german și semilună și alte insignii scumpe lor — au pierdut partida.

Deputații mașinelor de vot, eșiți din cabalismul prea influențabil a „nepărți-

nitoarelor“ cifre și jocuri matematice, în urma modului de revalorizare morală și generis, putea-vor oare sta în fața națiunii române cu fruntea ridicată?

Ce a avut guvernul să-și revalorizeze prin cinismul potențat al unui nou și mediat machiavelism donquichottic, când peste tot n'a avut valoare?

Autorii morali a nenumăratelor infracțiuni electorale, cari nu vor fi urmărite niciodată, cred că au servit idealul național, ori cred că au servit înaltele interese ale Statului Român?

?!

De sigur nu!

De ce atunci desperatele eforturi pentru revalorizarea morală a celor din guvern, când moralitatea n'o mai au, iar valoare nici atât, cât să fi putut pierde.

Ne deslușește însă un miros de o păstrantă atrăgătoare, mirosul fripturii, care străbate și prin masca de bronz. Iar ca motiv eforturilor de orice natură sunt bine plătite chiar dacă în loc de revalorizare morală, duc la deconfitură morală.

Dr. Emil Pop

MEMENTO

Abia s'au înmormântat în gila strămoșească eliberată, morții gloantelor românești din alegerile „poetului“ Goga și încă nu s'au șters lacrimile orfanilor, ai căror părinți vor fi luptat și ei pentru o Românie, care să aducă mai multă fericire copiilor lor și cioclii vieții noastre publice, au și început hora profanatoare deasupra proaspetelor morminte.

Toată țara a rămas înfiorată de ticăloșia celor săvârșite: numai guvernul apare cu naivitatea nevinovăției și se întreabă mirat: Oare cine să fie vinovații?

Întreagă presa și fiecare cetățean sunt unanimi a pronunța sentința vinovăției guvernului. Totuși guvernul se încăpățânează în a trimite anchete peste anchete, cari să caute — și poate în caz de nevoie să inventeze — agitatorii și să scoată basma curată pe cei, cari au tras în carne vie și pe cei cari le-au poruncit aceasta.

Dar asasinatelor dela Ruși sunt mai mult decât o ocaziune pentru a incassa diurne de deplasare și pentru a face exerciții stilistice de interogatorii formale și cu tendințe bine precizate. Cele petrecute, nu vor putea fi în gropate în ordine ministeriale, pentru că sunt primele cuvinte scrise cu sânge într'un nou capitol al istoriei noastre politice și oricât s'ar strădui guvernul să reducă faptele la cauze locale, asasinatelor dela Ruși sunt un memento pentru orice guvern cu simț de răspundere dela cărma țării.

O soartă politică unică și deopotrivă de nenorocită a avut poporul nostru.

Dincoace de munți, dorința de desființare a noastră și ura de moarte contra românismului — uitate atât de curând — au încercat să sufoce în noi orice dorință de libertate. Dincolo, afară de glorioase intervale, aceiași mulțime de „glebae adscripti“ cu capul împins în pământ și fără drept de a privi în sus. Dincoace, dominați de unguri, austrieci și Unio trium nationum, dincolo stăpâniți de turci, fanarioși și toate liftele. Ce am însemnat noi în viața politică a Ungariei? Un element de robire în continuă luptă pentru conștiința noastră. Ce a fost poporul de dincolo în politica de toate zilele? Un element de exploatare, care nu și-a putut opune cuvântul în conducerea țării.

Dela 1918 incoace însă s'a schimbat suflul vremii. Prin jertfe de sânge și din înțelepciunea regală s'a recunoscut dreptul poporului ca să aibă voința politică și i s'a dat mijlocul s'o manifesteze: votul universal. Totuși de 6 ani în urmă, în loc de o continuare în legalitate, s'a jucat proasta parodie a constituționalismului. În loc de a se observa indicațiile voinței populare s'au octroit asupra țării guverne de silnicii politice, în loc de o colaborare efectivă între guvern și țară s'au creat guvernele susținute de nerușinatele furturi de urne, iar astăzi avem guvernul asasinatelor, în loc de o unitate morală și politică între guvern și țară, avem dușmănia între țară și guvernele ei.

Firește însă că această tensiune nu poate fi infinită. Poporul este tot mai hotărât în a-și impune voința sa, iar

cazul dela Ruși este ciocnirea de avant-gardă ce a dat-o poporul împins la extrem în lupta pentru recunoașterea reală a dreptului său scris pe hârtie.

Iată de ce este fără vre-un interes politic rezultatul anchetei, pe care desigur că guvernul îl va scoate favorabil pentru dânsul, căci convingerea țării va rămâne aceeași: spre binele țării nu mai pot dăinui guverne de silnicii și comedii constituționale.

Evident, că ar-fi timpul că și guvernării — și în special d-l Goga — să mediteze asupra poveștii cu măgarușul care în prostia-i dobitocească păste liniștit în preajma vulcanului din apropierea sa.

A. P.

La noi...

La noi sunt picuri care cad
De sânge fără vind,
La noi de Goga când aud,
Toți oamenii se 'nchină.

Măzgălit, ri din alte țări,
Vin jalea să ne-o vadă
Averescăni la adunări
Bat oamenii grămadă.

La noi e Goga Machiavel
Și jale peste toate,
Nu-i pâne 'n casă, nici pureel,
Ne fură cine poate. —

La noi de crime povestesc
Gazetele dearândul,
Neveste și orfani bocesc
Pe „Tavi“, blăstămându-l.

În București e mai aprins
Ca niciodat' scandalul.
Guvernul mai cu dinadins
Așteaptă carnavalul.

Cum „steaua“ lor acuma stă
Pe-aproape ca să cadă
Lui Mihalache Goga 'i dă
Dulceag, o serenadă.

La noi e tavigoga sus
Și jos e gogajeni,
Lupaș și cei ce ne-au „tradus“
Se ung cu mirodenii.

Și va apare în curând
Volum de tavigoga
În fruntea lui ca titlu stând
„Puterea-i sinagoga“!

Avem un vis neîmpăcat
Copil ce crește 'ntr'una
Să te vedem odat' plecat,
Și pentru totdeauna...

Căci plânge mama pe ciaslov
Și 'n barba lui surie
Se tângue, bătrân, ca Iov
Chiar popa Irimie¹⁾ ...

Lae Chioru

cântăreț po strune și premiant
în bătaii electorale.

¹⁾ Tatăl fraților Goga.

„Azi nu ar fi majoritate guvernamentală dacă nu s'ar fi încheiat pactul“

Ușag din 13 Iunie

Ungurii fiind nemulțumiți cu rolul și procentul pe care îl atribuia dl Iuliu Maniu, în interviul din Patria, portului lor electoral, dovedesc prin studiul dlui dr Fritz László că portul minorităților din Ardeal a fost hotărâtor pentru existența guvernului.

Dar să lăsăm să vorbească dl dr Fritz László:

Bazele studiului le formează (în rezumat) următoarele puncte:

1. Din locuitorii unguri au fost alegători 20%.

2. În Ardeal și Banat au votat 72-12% din alegători. Pentru maghiari și nemți a luat numai 70%.

3. Sau dat deci 190.000 voturi ungurești; admitând că 20.000 voturi sau dat pe alte liste au rămas pentru

lista guvernului 170.000 voturi ungurești,

ceace înseamnă că guvernul, a avut din totalul voturilor primite în Ardeal și Banat (420.479) 40% voturi ungurești;

iar față de voturile primite pe țara întreagă (1.366.160) voturile ungurești fac 12-4%.

Calculația cu privire la sași și svabii din Ardeal și Banat ne arată că au votat 77.000, dintre care minimum 68-70.000 pe lista guvernului.

„Totalizând: numărul voturilor date de minoritățile maghiare și nemțești pe lista guvernului este aproximativ 240.000 care întrece cu mult 57% din voturile guvernamentale din Ardeal și Banat,

și înseamnă totodată 17-57% din cele 1.366.160 de voturi

obținute de guvern pe țara întreagă.

„Dacă minoritățile maghiare și nemțești nu ar fi sprijinit guvernul, atunci partidul guvernamental nu ar fi obținut procentul de 52-09, ci numai 35%. Și dacă nu ar fi avut mai mult ca 35%, atunci comisi electorală centrală nu ar fi declarat grupul guvernamental de grup majoritar ci minoritar. În cazul acesta, și în baza legii electorale, ar fi pierdut jumătate din prima mandator, 182 de mandate și nu ar mai fi primit nici alte 110 mandate.“

„Sprijinul minorităților a făcut deci posibil ca guvernul să rămână la putere.“

Ceace am afirmat noi, o dovedesc acuma și maghiarii: guvernul Averescu-Goga-Goldiș își mulțumeste existența voturilor date de Szelle Béla, Barabás, Bethlen & Co.

Iudecând faptul că guvernul a obținut în Bucovina voturile nemțești, ucrainene și jidovești;

în Dobrogea voturile turcești și bulgărești;

iar în Basarabia voturile rusilor, tătarilor și găgăuților;

și știind cum au fost siluite comunele românești din regat și toate provinciile în exercitarea dreptului lor, trebuie să felicităm atât Țara, cât și pe M. S. Regele, pentru că

am reușit să avem în al șaptelea an dela unirea tuturor românilor primul guvern al minorităților etnice din România Mare!

G. B.

Un brigand al naționalismului: O. Goga

N'are nici ferocitatea sanguinică a acelor care te pândesc în plin codru pentru a te jefui și nici dibăcia demnă de admirație a pungașilor de orașe. Înarmat cu doi ochi a căror privire pare mai mult bleagă decât șireată și cu o ventrilocință rară, nu vă veți mira dacă în arena circului nostru politic culege aplausele unei mulțimi prea puțin educată pentru a descoperi excocheria de bălcu a debutantului care, — pentru moment — își adăpostește muschiulatura sub faldurile pestrițe ale Ministerului de Interne.

Opt ani de viață românească pe pământul vitregit al Transilvaniei a trebuit să se scurgă pentru ca azi, după experiența sinistră a anilor din urmă, printr'o reechilibrare a forțelor noastre politice și printr'o răsturnare a secaturismelor devalorizate să afirmăm cu convingerea amplă, cine sunt trepădușii meschini cari au abătut urgia politică asupra provinciilor transcarpatine.

Opt ani de viață românească pe pământul vitregit al Transilvaniei a trebuit să se scurgă pentru ca azi din grația lui Dumnezeu și voința „guvernului Majestații Sale“, la câțiva kilometri de granița ungară, pe edificiul gării din Salonta-Mare să fluture drapelul maghiar, spre sfidarea sentimentelor bunilor Români cari cu inimile îndurerate și cu pumnii încheștați priveau spre simbolul ce le reamintea iobăgia de altă dată. Aceeaș lucru în Secuime, unde sfidarea a mers până acolo, încât irentismul maghiar și sudalmele adresate Poporului Român au fost viu aprobate de subsecretarul de Stat Bucșan a cărui tivă captușită cu pae de ovăș cu intuiția sa politică empirică, nu s'a putut ridica de asupra grotescului cotidian. Impins de ambiția deșanțată a șefului său, a asistat fără vre-un murmur de protestare la umilirea blândului iobag

ardelean care, nici pe pământul ud de sângele strămoșilor săi nu-și mai poate spune amarul sufletului său atrofiat de minusculitatea și decrepitudinea sufletească a politicienilor de duzină.

La Ruși s'au asasinat oameni. La Ruși sânge românesc a udat gila ideii strămoșesc. La Ruși de-ocamdată s'a înfrânt cerbicia martirilor vremii, ce mai sperau că în Țara Românească românul e liber.

„Biruința“, maculatura murdărilor depozitate de epigonii vastului trust comercial-politic averescan se scuză: în Franța și Germania cu ocazia alegerilor s'au asasinat și mai mulți. ?!

Să reținem aceste cuvinte!

Îngăimările agramate ale depozitarilor de gunoaie imorale dela „Biruința“ află de bine că se puteau asasina și mai mulți!

Dar să vedem cum cuvântează asasinul Morariu, încercinat tot el (!) cu ancheta.

„În fața năvalei, jandarmii s'au retras, iar mulțimea îi urmărea cu pietre, lovindu-i dar nu grav.“

Asasinul Morariu văzând pericolul crescând s'a hotărât să tragă.

„M'am găsit în situația de a da ordin să tragă la picioare.“

Deoarece jandarmii se inpotriveau să tragă, asasinul căpitan Morariu împreună cu cumnatul său popa Ciocan (!) au tras ei cu revolverele.

Din raportul acesta reese clar un lucru; țărani atăcau iar asasinul Morariu cu cumnatul său, opreau năvala. Dacă am admite această ipoteză... ni se incumbă explicația unui fenomen. Țărani din jud. Hunedoara împotriva tuturor obiceiurilor pământene atăcau... înaintând cu spatele: altfel cum vă explicați că un glonț a perforat partea sedentară a unui țaran?!

Chiar presupunând că gloanțele ce

au perforat trupurile necăjiților Români erau trimise din arma jandarmului, cu ce-i vinovat acesta?

O parte din vinovăție îi revine asasinilor Morariu și cumnatului său popa Ciocan.

Dar cine este patronul tuturor acestor asasini?

Cine a pus în vedere eventualitatea unui ciolănaș acestor indivizi fără scrupul?

Răspunsul îl voi da și voi infiera în acelaș timp nerușinarea, la care s'a prețat vre-odată un român (!) născut pe meleagurile ardelen.

A trage în carne vie, din motive pur electorale (căci rebeliune n'a fost) înseamnă banditism, asasinat premeditat. Și cine este patronul acestor asasinate?

E însuși poetul O. Goga, ministrul de interne.

După porcăriile scrofuloase (conferințe cu caracter național!) anunțate cu

tromboane și contrabasuri, după o tragere pe sfoară și excocheră nerușinoasă a sentimentelor naționale, activitatea lui O. Goga culminează prin asasinatele banditești dela Ruși.

Răspunderea completă a sângelui românesc vărsat, o are O. Goga.

Numai vanitatea stupidă și ambiția maladă a căpăfinei sale lipsită de cea mai elementară inteligență a putut inspira crima nenorocitului căpitan și popa Ciocan.

Autorul moral al acestor fărădelegi al cărdășiei subversive evreo-maghiaroscuciască este O. Goga.

Aceste considerente ne implică demascarea precum și reducerea la valoarea ce o reprezintă.

O. Goga e un brigand al naționalismului, pe care la exploatat fără nerușinare pentru a-și asigura cele 4% ale voturilor și este asasinul victimelor dela Ruși.

Romulus P. Roșu

Cocotele cernelii

Un lăctor ciujan, cult și inteligent, a avut fericitul gând de a-mi trimite câteva exemplare din ziarul „Biruința“.

Și astfel sub ochii mei se lăfăiesc grandilocvente o grămadă de prostii țanțoșe, un gunoiu de calomnii puturoase cari își aterizează mirosul în nările cititorilor. Toate contradicțiile acestui monitor oficial al calomniei, toate rătoielile patriotarde ale acestui canal de scurgere al murdăriilor, toate imbecilitățile articulate cu dinții cariati, stau în fața mea, subliniate cu creionul roșu al bunului simț.

Mulțumiri cititorului că n'a uitat să-mi atragă luarea aminte asupra recentului duel de argumente angajat între dl Cucu, secretarul de redacție al „Dezastrului“, și dl Procupiu, secretarul de redacție al ziarului „Patria“.

Bietul domn Cucu!

O milă profesională mă cuprinde în fața acestui omuleț al condeiului. O milă care te cucerește ori de câte ori vezi zvârcolirile unui om care nu-și mai poate mânui unealta existenței, urmând a fi scos din pricina senilității intelectuale, la pensia inutilității. Acest mercenar al călimarei a-asternut în ziarul averescan revolta cernelii sale stărnită de declarația normală făcută de dl Vaida-Voevod că nu are timp disponibil de a răspunde la atacurile profesionalistilor calomniei. Și dl Cucu își burzuluiește indignarea în trei coloane răbdurii de tipar. Mercenar al condeiului? Și dl Cucu varsă cerneala mahnirii în organul averescan, sprijinit cu bani și prostii.

Cu viu regret, din lipsă de spațiu, nu pot satisface rugăminta fierbinte a cititorului meu, de a reproduce, integral articolul d-lui Cucu, un elocvent certificat de cerșetor intelectual. Recunosc și eu. Nimic n'a iscălit de căți va ani încoace în acest colț de țară un articol de apărare cu mai lătrătoare ineptii. Recunosc și eu. Nici cel mai malițios adversar n'ar fi putut să inspire un articol mai compromișător. Căci în călimara d-lui Cucu nu adie nici bunul simț și nu clipește nici dialectica.

Mercenar al condeiului!

În acest eufemism, care a revoltat penița d-lui Cucu, dl Vaida-Voevod a pecetluit situația deplorabilă a unor gazetari cari își scot conștiința la mezin.

N'au curs, multe zile pe Someș de când dl Cucu și-a oferit serviciile devotate „Patriei“ și n'a fost primit. Iar astăzi își grohăie acuzațiile la adresa partidului național.

Mercenar al condeiului?

Dar aceasta-i un delicat eufemism. Scribii aceștia se cheamă cocote ale călimarei.

Cocotele se caracterizează prin atrofierea simțului sexual. În gazetărie, prositiutele cernelii se caracterizează prin

anestezia simțului moral, prin ofilirea judecății, și adesea prin banalitatea somniferă a stilului.

Vreți exemple de sofisme?

Dar ce este articolul buclucaș al dlui Cucu dacă nu un sofism neindemânic pe care îl recunoaște ca atare și ochiul cel mai nedeprins?

Vreți pilde de tocire a simțului moral?

Dar cine n'a fost cutremurat până în fibrele cele mai intime ale durerii, când a luat cunoștință de măcelul sălbatic dela Hunedoara.

Cine nu și-a cufundat capul tristeții în mâinile amândoaia, când s'au gândit la tragedia celor doi oameni cari n'au avut altă vină decât aceea de a fi voit să-și exercite dreptul de vot dat prin constituție și lege?

Cine nu și-a cernit sufletul pentru cei doi Români, uciși de Români, în țara românească?

Cine a profanat însă tristețea acestei țări? Cine a maltratat sentimentul de doliu al acestui colț de țară? Cine și-a lansat strigătul profan, când noi am stat muți cufundați în tăcere pioasă? Cine a spurcat lacrimile noastre, cu un rânjet cinic de bestie sătulă? Cine a caricaturizat doliul nostru?

„Biruința“, „prăbușirei“, „idei naționale în mars“ domnilor, buchetul acesta de imoralitate.

Și pentruca cititorii să simtă toată scârba desgustului în cerul gurii, și pentruca lectorii să bea tot paharul acesta plin de vomitura unui sifilitic beat, voui smulge, la întâmplare, una din aceste asasine hăzenii morale.

Iată o!

„Reverendă sau steag? Gurile rele vorbesc că cele două drapele negre arborate la clubul partidului național ar fi fost confecționate din două reverende vechi ale popei Man.“

Se non e vero, e ben trovato! Reverendele celebrului elector de la Gherla cari au fluturat șugubețe în toate varietățile capitalei, nu puteau să aibă decât această sinistră întrebuintare, pentruca mascarada dela clubul național să fie desăvârșită“.

Spuneți cu toată francheța omului cinstit v'a mai scuturat vreodată desgustul cu atâta elementară putere, ați mai lins vreodată o astfel de desgustătoare flegmă a profanării?

Și această infamie fără nume, de Cucu, n'a scris-o o bătrână cocotă a condeiului?

Ion Moldovan

Abonați Chemarea.

Cine nu retrimite acest număr se consideră abonat.

PAGINA POPORALĂ

Vă mulțumim țărani români

Vă mulțumim țărani români din Ardeal și Banat, că va-ți purtat vitejește pe frontul alegerilor generale din acest an.

Vă mulțumim, că nu va-ți lăsat ademeniți de nici o făgăduială ci ați urmat glasul conștiințelor voastre, dând ascultare aceloră, cari prin luptele lor ne-au deschis drumul și ne-au condus în România-Mare.

Vă mulțumim din suflet, că ați salvat onoarea acestui pământ și ați pus capăt batjocurilor, cari ni se aruncau în față la fiecare pas.

Vă mulțumim la toți deopotrivă, pentru curajul ce ați avut, înfruntând toată urgia și feroarea autorităților românești, cari în loc să vă îngăduiască la vot, v'au batjocorit în modul cel mai rușinos.

Prin voturile voastre ați pecelluit pentru totdeauna actul însemnat, care cuprinde în sine marele adevăr: *Ardealul este al ardelenilor cinstiți și drepti*. Nimeni nu ne poate fura de aci înainte dreptul nostru asupra acestui pământ, nici prin articole scrise cu patimă și răutate și nici prin discursuri frumoase rostite în Casa Țării.

Vă mulțumim, că ați avut curajul de-a pune capăt minciunilor cari se sopteau la urechia Regelui, că nu partidul național reprezintă Ardealul.

Vă mulțumim pentru țăria voastră eroici fii ai Ardealului și Banatului, că ați alungat dintre noi cu voturile voastre, pe mișei, cari noaptea au trecut în fabăra dușmană venind apoi între noi cu zâmbet pe buze, dar răutate în suflet, ca să strice liniștea și înțelegerea dintre frate și frate.

Țărănimea din Ardeal și Banat s'a purtat vitejește la alegerile generale din acest an, dând o frumoasă pildă de curaj cetățenesc tuturor țărănilor din România, cari luptă pentru o stare mai fericită în această țară, și pentru dreptate.

Tinerii învățați dela școlile înalte ale României, își descoperă capul în fața acestei solidarități ardelenesti și cu vie bucurie strigă la toți:

Vă mulțumim viteji țărani!

Chemarea Tinerimei Române

Presă și alegerile din Ardeal

Adeverul, 30 Mai 1926.

Iuliu Maniu

Șeful partidului național a reputerat în Ardeal o victorie puțin obișnuită. Ea este și va fi foarte bogată în importante consecințe politice.

Semnalăm pentru moment două:

Una — aceea că situația de sine, față de luptele lăuntrice din partidul național, este mult consolidată.

Alta — că sprijinul pe care Ardealul a dovedit că înțelege să i-l dea, d-sa îl va utiliza cu siguranță în luptă aprigă pe care o va duce în potruiva d-lui Goga și a trinității Goldiș-Lapedatu-Lupaș.

Vor fi desigur și alte multe consecințe.

Cuvântul, 30 Mai 1926.

„Nici fostul guvern Averescu (cel din 1920) nici fostul guvern Brătianu, n'au voit să țină seama de partidul național. Astăzi însă își dau seama și d. Averescu și d-l Brătianu că politica de izolare a partidului național îndepărtează și înstrăinează sufletul Ardealului și că un real interes politic stă în cealaltă politică a „Ardealului cu ardelenii“ nu a „ardelenilor fără Ardeal“ adică nu cu d-l Goga împotriva Ardealului, ci cu d. Maniu împreună cu Ardealul“.

Lupta, 31 Mai 1926.

În Ardeal nu există decât două partide: partidul național și partidul maghiar.

Actualele alegeri au arătat că în Ardeal partidele averescan și liberal nu există.

Liberalii n'au obținut în nici un județ un număr mai mare decât 1500 voturi. Numai în Severin au avut 2300 voturi.

Despre averescani este bine să nici nu mai vorbim.

Se poate stabili matematiceste că voturi averescan n'au exista aproape de loc și „biruința“ — ca vai de ea — în câteva județe se datorește exclusiv voturilor minoritare.

Așa dar, rămâne stabilit că în Ardeal nu există decât două partide puternice: partidul național și maghiar.

Actualele alegeri în Ardeal n'au fost

decât o luptă îndârjită între români și minoritari.

A biruit populația românească. Să sperăm că în viitor va fi tot așa.

În orice caz, biruința partidului național — a românilor din Ardeal — își va avea consecințele sale și va arăta celor orbiți de patimă că intențiunile liberalo-averescan au eșuat în mod lamentabil și de astădată.

Viitorul, 30 Mai 1926.

„Un alt fapt care apare din rezultatele acestor alegeri este că procesul de destrămare a partidului național provocat de d. Goga n'a fost atât de radical cum se aștepta.“

S. D. Tageblatt, 30 Mai 1926.

Partidul Național a contrazis prin faptă toți acei, cari erau de părere că plecarea grupului Goldiș va produce prăbușirea partidului național. Partidul Național a dovedit în Ardeal, că a rămas tare în construcția ei de partid și că dispune încă de o adevărată atât de tare, încât ocupă și ca partid de opoziție un loc care se impune. Țărânul român din Ardeal și a arătat în aceste alegeri o parte, care îi face toată cinstea. Îi face cinste, că a rămas credincios vechiului său partid în ciuda atracției pe care o are devisa guvernului pentru oamenii simplii, și în special pentru țăranul din Ardeal obișnuit la autoritatea administrației. Aici zace o dovadă puternică pentru o convingere conștientă, conservativă și credincioasă, care înseamnă pentru țara întreagă o avere prețioasă.

Posta redacției

Ioan Romulus din Prisaca. Ne bucurăm de vestile bune pe care ni le scrieți în scrisoarea din 10 Iunie și Vă mai trimitem exemplarele cerute. Veți primi și scrisoare.

Luptătorului Chișiu Ioan din Voivodeni — Vă mulțumim pentru scrisoarea interesantă. Am dat să se publice amănunțele în ziarul Patria care apare zilnic. — Chemarea o veți primi regulat.

D-lui Dr. A. Crișan-Baia-mare. Ziarul nostru fiind săptămânal și având mai puțin loc am rugat redacția Patriei să publice articolul Dr. (Sa publicat deja). Vă mulțumim pentru interes și Vă rugăm să ne trimiteți informațiunile scurte despre situație politică de acolo.

D-lui Radu Hașu și Ioan Duma Boian, jud. Târnava-Mică. Mulțumim pentru poezie. Se va publica.

Armata și politica

Întâmplarea a vrut ca „guvernul Reșiței“, cum l'au poreclit odinioară liberalii, printre alte strășnicii să arunce și armata în văltoarele politice active, infectând corpul ofițeresc prin injectarea bacilului meritelor „electorale“ și administrative. Fiind un guvern de camuflaj și contuitate liberală, puternicii zilei au crezut de bine să înscrie în programul lor de lucru și această operă de continuitate, adică organizarea armatei pe partide politice și prin urmare distrugerea cu desevărire și a ceea ce a mai rămas sănătos în această țară. Strașnică concepție! Inchipuiri-vă ce interesant și enervant va fi, când odată cu guvernurile vor veni și adepții lor politici militari activi la putere. Așa mai înțelegem și noi să se facă armată! În loc de instrucția seacă și viața monotona de cazarmă, ofițeri gradați și trupă vor fi preocupați numai de luptele departid, electorale, parlamentare și neparlamentare, întreaga instituție primind astfel un curent de regenerare și vigoare salvatoare, atât de necesară pentru validarea valorilor condamnate altfel la plictiseală. Fiecare partid politic are înțris în programul său lupta. Fiecare partid operează conform unei „tactici“, evaluate până la „strategie“. Tactica unităților mici și mari, începând cu luptele de recunoaștere până la lupta de piept la piept, și câte altele, seamănă până la confundare cu organizația militară. Pregătirea războiului, spionajul, alianțele secrete, cu trădările obișnuite, planul de operațiuni prepararea atacului, asaltul și în fine căderea guvernului, urmată de capturarea puterii, iată tot atâtea științe, studii și exerciții de educație fizică, cari ar cadra de mișcare cu chemarea armatei. — Rolul armatei ar deveni în felul acesta de o covârșitoare importanță, un izvor nescăpat de energii pentru alimentarea forței guvernamentale și cu deosebire a „popularității“ partidului dela putere. Apărarea națională s'ar reduce în felul acesta la răpunerea dușmanului intern,

a partidelor bolșevice.

Ei bine d-le General Averescu, Dta că fost comandant al glorioaselor armate dela Mărăști și Mărășești ai consimți la o așa monstruoșitate? Patima politică te-a orbit în așa măsură că ai uitat de suprema chemare pe care o are factorul armată în viața unui stat, mai ales în situația de neînviat a Țării Românești? Suntem doar o insulă în largul mării dușmane, de ce se vor lovi oare valurile infuriate, dacă nu de armată? Ciocul dtale de vată va servi oare de molo și frânge-valuri în momentul decisiv? Și este lucru omeneș să pui față în față fii și părinți, rudă și prieteni, ca aceștia să se răfuiască pentru gloria dtale politică? Este civilizație asta, când soldații sunt puși să tragă în cetățenii conștienți, doritori de executarea drepturilor lor constituționale? Unde mergem?! Se zice că a venit salvarea în persoana dlui general Mircescu. Se debitează atâtea și atâtea în legătură cu pregătirea aleasă, inteligența scripitoare și planurile de reorganizare ale dlui Ministru de Războiu. Se mai vorbește și de introducerea disciplinei spartanice în armată, de ridicarea moralului ei, prin selecționare și retribuție mai corespunzătoare vremilor de azi. Și totuși în măsurile tardive este ceva ipocrie. De ce nu s'au produs aceste intervenții imediat la început?! Ori cum ar fi, calitățile dtale laudate de militari și civili, par a te predestina pentru realizarea, celei mai de seamă opere: scoaterea armatei din luptele politice. Dacă nu vei face altceva nimic, vei trece de cel mai mare general și bărbat politic! Opinia publică privește cu încrederea desvoltarea începutului și speră că vei fi demn de înalta misiune, ce singur și ai impus. Să vedem sancțiunile rapide și statuarea de exemple! Să te vedem la muncă și tare față de orice tentativă a colegului dtale Averescu și Goga-cameleonul.

I. Gr.

Cine nu retrimite acest număr se consideră abonat
Rugăm pe prietenii noștri din Cluj și provincie să se aboneze!

Frați români!

Miercuri în 23 Iunie aleg consiliile comunale și județene câte un Senator.

Dacă vreți să nu fiți slujii unguirilor în țara românească votați ca și în trecut semnul partidului național ○ roata. Consilieri comunali! nu faceți de rușine pe consătenii voștri români, cari cu toții au votat ○ roata!

Toți românii au votat cu ○ roata, nu trădați voi acum națiunea și dreptatea!

Votul este secret, nimeni nu poate să Vă tragă la răspundere.

Votați deci cu inimă românească pentru români.

Votați ○ roata, altcum vă mâcnați omenia înaintea satului și nu veți mai avea de așteptat cinste dela el.

Trăiască partidul național!

Candidații partidului național sunt:

În județul Cluj: Dr ȘTEFAN C. POP fost ministru și vicepreședintele Adunării din Alba-Iulia, cel mai aprig luptător al desrobirii naționale.

În județul Someș: Dr GHITĂ POP avocat.

În județul Sălaj: Dr GHEORGHE POP avocat.

În județul Alba: Dr MARCIAC avocat.

În județul Satu-mare: Dr. Petru Lucaciu, inginer

Situația politică

Guvernul a obținut 52.09% din voturi grație sprijinului tuturor minorităților etnice din această frumoasă țară. Ungurii, Sașii, Șvabii, Turcii, Bulgarii, Ucrainenii, Evreii, Rușii, Tătarii și Găgăuții s'au grăbit să-și dovedească patriotismul și grija ce o poartă pentru consolidarea țării românești, votând în contra „bolșevicilor” de Români. Nu înzadar au pretins și pretind încă minoritățile etnice din România-Mare, că noi Români, suntem numai oaspeți noi sosiți și nedoriți pe pământul lor, când chiar un manifest al guvernului spune, că comunele românești „vor rămâne fără nici un sprijin, ca un copil a nimănu”.

Totuși se pare, că se împute brânza între guvern și minorități: alarma dată de „Chemarea” a deschis ochii întregii presei românești și chiar și „Biruința” prăbușirii guvernamentale din Ardeal, protestează ulterior în contra alegerii lui Szele și Barabás Béla, rugând pe foștii tovarăși de luptă „să fie mai modești” în enumerarea meritelor lor electorale. Iar ministrul de interne — fostul poet național — a crezut de sosit timpul ca să răsplătească sprijinul primit cu revocarea permisului, dat mai înainte, pentru arborarea tricolorului maghiar. Și totuși este numai începutul „piciorului”, pe care O. Goga spunea încă înainte de alegeri, că-l va aplica în orice caz minorităților.

Guvernul este tare, foarte tare, are $\frac{2}{3}$ din deputați. Chiar de aceea umblă în ruptul capului să-și câștige sprijinul vre-unui partid de opoziție. Tărăniștii Lupi sunt cei mai căutați, mai ales fiindcă aceștia nu voiau să creadă, că „prietenul” lor Goga va aranja o vânatoare atât de strașnică în contra lor pentru ai „extermina” în Basarabia și Regat.

Dar guvernul tare ar fi bun bucuros să se poată slăbi și cu o colaborare a naționalilor lui Maniu, după ce a lui Goldiș s'au dovedit atât de compacți și mulți, că nici nu au încheput în urne.

Dacă azi avem fripturiști și rasiști, avem și arșiști: liberalii, cari își mănâncă-buzele, că au adus pe generalul Averescu la putere în speranța că va păstra continuitatea operei lor; ceeace guvernul nu prea pare aplicat să facă, acum după ce este atât de „tare”. În desperarea lor liberalii și-au pierdut până și tradiționalul „patriotism”, intrând și ei în șirul Românilor trădători și lipsiți de demnitate națională: oficiosul lor, „Viitorul” publică în nrul 5483 din 13 I. c. păreriile unui străin, care ne pune, în urma felului cum s'au făcut alegerile, pe o treaptă cu indigenii din Borneo. Ne bucurăm, că deacum înainte vom fi în societatea deținătorilor monopolului de patriotism, și în consecință vom începe să publicăm articolele ziaristului american Clarence Streit apărute în *New-York Times*, și care i-au adus deosebita onoare de-a fi expulzat în timpul alegerilor din România pentru a nu vedea și auzi prea multe. Dar dl Clarence Streit știe și ceti, în special când scrisorile trec în străinătate chiar și peste cenzura clandestină a corespondențelor externe.

Parlamentul se va deschide în 25 I. c. pentru a se închide foarte curând.

Majoritățile sunt prea mari și „omogenitatea” guvernului prea tare decât să poată produce ceva util și frumos. Bursa politică înregistrează un baisse al acțiunilor guvernamentale, și le prevede falimentul peste 8—12 luni cel mai târziu.

Întrebarea este ce vor face partidele din opoziție. Asta o să examinăm în numărul viitor.

Aelit

Steagurile negre

Săptămâna trecută a fost Regele la Cluj ca să asiste la inaugurarea localului automobil clubului regional. Toate casele au fost pavoazate cu steaguri românești (unde au fost cele ungurești?)

La Clubul partidului național au fost arborate lângă tricolor și două steaguri negre în semn de doliu pentru cei doi morți dela Ruși.

Toată lumea a găsit acest fapt de natural, afară doar de presa și persoanele guvernamentale.

Mai agitat însă era nepoțelul Silvio Friptomiro care fulgera și tuna așa cum poate el, în contra acestei „ofense față de Rege și guvern”. Și pretinzând cu energie intervenția poliției, a jandarmeriei și armatei, voia să conducă el, ca un vrednic urmaș alui Sancho Panza armatele din Cluj, în contra clubului partidului național, unde el trăise zilele cele mai cu vază din viața sa scurtă.

Un polițist fu trimis ca avangardă cu somația să se înlăture steagurile negre; dar fiind retrimis de membrii,

partidului național la plimbare, signor Silvio a bătut în retragere și a dat ordin armatelor să se reconcentreze în cazarmele lor. Ptc.

Le-a trebuit?

Alegerile-pentru consiliul județean din Cluj s'au repetat. Bătaia suferită de magyar-averescu-goldiș part s'a înzecit. Partidul național avuse la prima alegere o majoritate de 260 voturi; la a doua alegere majoritatea obținută a fost de 3143 voturi.

Le-a trebuit? Bătaia a fost cu atât mai dureroasă pentru că au mâncat-o chiar în centrul cel mai puternic, atât al averescanilor și goldiștilor, cât și al magyar partului.

Efectul înfrângerii suferite s'a reflectat admirabil pe fețele lui Don Prie Athletos și Găborel Napoleon. „Repetăm alegerea f.-le m.-lor!” și alte expresii de înalte studii comerciale și dictatoriale, au scăpat fără întrerupere celor doi generali localnici.

Subiect și figuri pentru Tănase.

FRIPTURI

CRONICA FANTEZISTA

Pățania unui „prost”

sau tragedia jalnică și tulumbuoasă a dlui Friptomirista Szilvios, declarat deputat în baza dreptului de primo-friptură.

*Pornesc trăsuriile de gală,
Calești cu șase armăsari;
Spre poarta mare triumfală
Cu oaspeți rari, cu oaspeți mari.*

*Un biet țărân ce trece 'n drum
Întrebă-un trecător, sfios:
„Domnule, ce comedie-i azi
De nimeni nu umblă pe jos?”*

*Și aiurit cu ochi 'n patru
Privește șirul nesfârșit
Al faetoanelor de gală
Purtate 'n salt și pas grăbit.*

*Răspunsul este o insultă:
— „Menj utadra te bocskoros,
Nu vezi că pleacă 'n parlament
Friptomirista Szilvios?”*

*— Iertare, 'ngână românașul,
Și curios cum e din fire
O șterge repede spre gară
S'auidă și el o „vorbire”.*

*Acolo: trenuri speciale...
Vagoane Pulman în mătasă,
Nepoț, nepoate, fini, conite...
Și Szilvios, cu fața... trasă.*

*Emoția abia și-o ține,
Din când în când râsuflă trist,
E palid, candid-roșcovanul
Cum nu e nici un fripturist...*

*De-odată spintecă văzduhul
Uruituri, zgomot, urări:
Cuvânt de-adio să ne spună
Silviecă, apăru pe scări.*

*În voce-i tremură emoții,
Cu ochii stă spre... firmament:
— „O mulțumescu-ți, Doamne Ție,
„C'ajuns-am iar în parlament.*

*„Apoi îi mulțumesc lui Laczi,
„Uncheșul ce pereche n'are,
„Lui Bethlen Grof, lui Tavi Goga
Lui Filderman (cu sinagoga)*

*„Și-i mulțumesc, cu 'ndatorare
„Lui don primpretor și notar,
„Că au muncit cu râvnă mare
„S'ajung și eu parlamentar.*

*„Promit pe vorba mea de cinste,
„Pe caracteru-mi oțelit,
„Pe-a mea convingere constantă,
„Promit vă spun, promit, promit...”*

*Dar el nici vorba nu-și sfârșise
Și'n public e uimire mare,
S'aude 'n dreapta: — Cei cu el?
S'aude 'n stânga: — Vai, ce are?*

*...Abia târziu aflase lumea
C'un „prost” de răs a 'rebunit,
Când auzi că Silviu spune:
„Pe-a mea convingere... promit!”*

dr Ion Mielas

mângâietor de bărbii de moașe
în Ministerul Sănătății

Vaszi în Gumiradler

Gabonaș Vaszi ajuns în trăsura cu caii suri ai primăriei și-a tuns barba în forma ciocului dlui general Averescu și a început o ofensivă strașnică contra dactilografelor din acel oficiu.

În zeul mare de a face el cu orice preț împrumutul în dolari pentru orăș, și-a vopsit ciocul în culoare neagră, iar pe zdravănu vizitiu dela trăsura cu caii suri l'a înlocuit cu unul mai mititel pentru a se face și el vizibil în trăsura.

li dorim-dlui Gabonaș Vaszi, în afacerea cu dolari mai mult succes, ca cu morarii. Știe și dsa bine că dolarul nu e nici porumb nici făină.

Programul „guvernului vânei de bou”

1. Înarmarea miniștrilor și a parlamentarilor guvernamentali cu vâni de tauri anduluzieni, simbolizând puterea, legalitatea, democrația, popularitatea și semnul „magic” al biruinței electorale, sub conducerea maestrului de ceremonie al cabinetului, bufonul Tavi-Tavi-Atavic, secondat de Jean Bampulis-Atanasu. Sceptrele forței brutale vor fi stințite de cucernicii apostoli Dadaiano—Mindentlebenkanál și Lopás, eroul „ldylei moașelor”. Decorarea zbirriilor și uneltelor-cozi de topor cu medalia „meritul electoral”.

2. Botezarea „fripturiștilor” în apele Dâmboviței de către capii bisericii ortodoxe Mirion-Pădure și Bal-Ank-Amon; stigmatizarea (ca să se cunoască) și apoi trecerea lor în cadrele Fehérvares-cane. Capul turmei oilor rătăcite, Laczi Goldoyan-Gură de aur, înzestrat cu un imens clopot, proveniență Anc-Anc, și urmat de nepoți, nepoței, de poți și nu-poți, conduși la rândul lor pe căpării (căci mare e disciplina) de vâstarele glorioasei familii, Silviu Friptomir și ambasadorul Sa-Vu-Pfui Sa-Vu-Trecui, deschide rândurile. Capul cozii: I. Lepedeu. În mormântarea escrocăriei de partid politic embrional, născut mort. Vor asista: ochiul Țării; Corpul diplomatic și corespondenții marilor cotidiene occidentale. Rușinea va fi complectă, ceremonia amuzantă. În tot decursul solemnității se vor servi gratuit „fripturi” la grătar și „gulașuri” a la Sibiu. (Amatorii de carne-valuri ieftine să se grăbească!).

3. Validarea mandatelor opoziției prin atingerea cu „vâna de bou”, cu asistența „statului major electoral” și a tuturor reprezentanților întreprinderilor cinematografice.

4. Depunerea proiectului de lege pentru formarea de echipe volante de propagarea „ideei naționale”, a feloniei politice, a răspândirii crezului friptomano-averescan și a sadismului administrativ; votarea extraurgentă, președinte al Senatului fiind Barnabaș iar al Camerii Bela Vântul.

5. Organizarea cursurilor de vară la Vălenii de Munte, ca antipod, pentru inițierea minorităților românești în tainele limbii lui Töhötöm. Pentru vechiul Regat și ziaristii (?), dela „Biruința” cursuri speciale.

6. Introducerea limbilor asiatice în administrația și școlile românești, ca limbă oficială.

7. Transformarea stindardului Țării după modelul Budapestei.

8. Inițierea de cursuri de tragere cu revolverul, arma și pe sfoară cu observarea nouilor legi balistice (tragere la picioare, perforarea craniului pe din dos, deși adversarul era cu fața spre tine) sau mai bine zis cabalistice. Profesori: dl Ministru Grozavul și Căpitanul Molnár, ajutat de preotul Cio-Kan.

Călătorii tactice, etc.
9. Ridicarea „Biruinței” la gradul de „Monitor Oficial” al „mercenarilor condeșului” și „profioniștilor prototipi ai calomniei”.

10. Impărțirea venitelor statului între parasilanii guvernului cu mașina de calculat mandate. Incendierea gestiunii de către Jean Bampulis.

11. Retragerea cu forța. Folosirea rețetei recomandate de „Biruința” („spânzurați-vă, otrăviți-vă, trageți-vă gloanțe în cap” etc.), în frunte cu maestrul calomniei, guvernul și întreg pël-mel-ul dându-și sufletul în brațele Porcului Constanținescu.

I. Gr.